

VIJESTI IZ HKIG

TREĆA REDOVITA SKUPŠTINA HKIG-a

Konstruktivna rasprava o zakonskim prijedlozima

Članovi Skupštine HKIG-a smatraju da su predloženi uvjeti za "glavnog projektanta" diskriminirajući prema građevinskoj struci jer glavni projektant na zgradama može biti arhitekt, strojar i električar, ali ne i građevinar

Redovita godišnja skupština Hrvatske komore inženjera građevinarstva (HKIG-a) održana je 28. ožujka 2015. u Zadru. Rad je Skupštine bio podijeljen u dva dijela. U prvom, službenom dijelu, glasanjem je članova utvrđen kvorum i dnevni red, a potom usvojen zapisnik 1. redovite skupštine u novom sazivu, održane 29. ožujka 2014. u Opatiji. Usvojena je i obavijest o 2. redovitoj skupštini koja je održana pisanim putem od 23. prosinca 2014. do 8. siječnja 2015. U nastavku se raspravljalo o nadzoru nad financijskim poslovanjem Komore (izvjestitelj je bio Dragan Batinić, predsjednik Nadzornog odbora) te o izvršenju Plana prihoda i rashoda Komore za 2014. s revizorskim izvještajem (izvjestitelj je bio Branko Pejaković, predsjednik Povjerenstva za financije).

Raspravljalo se i o izvještaju o radu u 2014., ali i Programu rada za 2015. godinu, a oba je izvješća podnio Zvonimir Sever, predsjednik Komore. Sva su izvješća prihvaćena bez ikakvih primjedbi. Nakon toga na redu je bilo proglašenje počasnih članova za 2015. Skupština je za počasne članove HKIG-a, na prijedlog predsjednika Zvinimira Severa, proglasila mr. sc. Mihaela Zamolo, dipl. ing. građ. i Maria Crnjaka, dipl. ing. građ. Plaketa će im biti svečano uručena na plenarnoj sjednici Dana ovlaštenih inženjera građevinarstva, desetim po redu, koji će se održati u Opatiji od 11. do 13. lipnja 2015. godine. Drugi je dio Skupštine bio namijenjen raspravama o zakonskim prijedlozima i

nacrtu prijedloga Tehničkog propisa za građevinske konstrukcije. Najprije se zajednički raspravljalo o nacrtima prijedloga Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, a izvjestitelj je bio Željko Sokolić, predsjednik Povjerenstva za zakonodavstvo.

Zaključeno je da je u postupku donošenja novoga zakonodavnog okvira za obavljanje poslova projektiranja i nadzora Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja prihvatilo prijedloge HKIG-a da se ti zakoni donesu po proceduri utvrđenoj Zakonom o procjeni učinaka propisa. Zadržan je model obveznog udruživanja u Komore, a institucionalno

je udruživanje prošireno i na voditelje građenja i voditelje pojedinih radova, kako bi što veći broj pripadnika profesije bio obuhvaćen stručnim usavršavanjem i praćenjem kontrole rada. Prihvaćen je i prijedlog da strukovne komore ustrojem, područjem i načinom rada postanu institucije koje će davati podršku i promicati razvoj i zaštitu struke u poslovima projektiranja, stručnog nadzora građenja i vođenje građenja, a radi zaštite javnog interesa i trećih osoba. Strukovnim su komorama proširene nadležnosti te dane i nove javne ovlasti, a velik je značaj posvećen organizaciji stručnog usavršavanja i kontrole rada njihovih članova. Također je omogućeno pravo na rad umirovljenika jer im članstvo,

Tin Matić, Zvonimir Sever i Željko Sokolić na Skupštini HKIG-a u Zadru

VIJESTI IZ HKIG

prema prijedlogu, prestaje tek podnošenjem odgovarajućeg zahtjeva.

Tijekom izrade prijedloga također je uočeno da bi odredbe koje se odnose na ustrojstvo, nadležnost, javne ovlasti i članstvo u komorama arhitekata te inženjera građevinarstva, strojarstva i elektrotehnike trebalo odvojiti u poseban zakon, pa se istodobno s izradom ovih zakonskih prijedloga pristupilo i izradi takvog zakona.

Skupština HKIG-a podržala je donošenje odvojenih zakona, za prostorno uređenje i gradnju te o komorama arhitekata i inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, a od predlagatelja očekuje da u skladu sa zakonskim ciljevima i Iskazom o procjeni učinaka propisa prihvati primjedbe i prijedloge sudionika u otvorenoj javnoj raspravi. Tako bi se osigurali natjecateljski uvjeti koji svima pružaju jednake prilike, ali i sigurnost te zaštitu građana. Postigla bi se i normirana razina pravne zaštite, te zadržala prilagodba koja se pokazala dobrim rješenjem u odnosu na regulirane profesije u profesionalnom organiziranju. To se ponajprije odnosi na obvezno članstvo, prijenos javnih ovlasti koje će se uskladiti s novim graditeljskim zakonodavstvom i europskom pravnom stečevinom, ali i obvezno osiguranje od profesionalne odgovornosti. Smisao je novih zakona omogućiti građevinskim tvrtkama jednostavnije poslovanje i olakšati djelovanje i rad inženjerskih struka.

Komora se u dosadašnjem radu te javnim aktivnostima i društvenim djelovanjem zalagala za unapređenje i zaštitu javnog interesa te promicanje dostojanstva struke, a bila je kroz primjedbe i prijedloge aktivno uključena u predlaganje mogućih rješenja i optimiziranje važećih "graditeljskih" propisa. Stoga se i dalje zalaže da normativna rješenja novih zakona trebaju biti odraz kvalitetne, odgovorne i transparentne javne politike i da

ne smije stvarati dodatne i nepotrebne prepreke poslovanju te razvoju društva i gospodarstva. Zato se i pozdravljaju koncepti novih zakona koji uvažavaju procese europeizacije u graditeljstvu i pozicioniranje reguliranih profesija u Hrvatskoj. Važna je i primjena zakona koji su u naš zakonodavni sustav uvedeni direktivama Europske unije o uslugama na unutarnjem tržištu i reguliranim profesijama te priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija.

Komora je za javnu raspravu o nacrtima prijedloga zakona u roku dostavila Ministarstvu primjedbe i prijedloge utemeljene na prošlogodišnjim skupštinskim zaključcima te prikupljenim prijedlozima i primjedbama članova. Uz primjedbe na pojedine članke radi ujednačavanja terminologije i usklađivanja s drugim propisima, posebno se ističu one koje se odnose na glavnog projektanta i poslove stručnog nadzora građenja. HKIG inzistira da se brišu uvjeti za glavnog projektanta (u člancima 50., 51., 52. i 53.) Nacrta prijedloga Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje jer su ti uvjeti propisani člankom 52. Zakona o gradnji ("glavnog projektanta određuje investitor ugovorom o projektiranju ili druga osoba određena ugovorom").

U članku 52. Zakona o gradnji ne navodi se da bi se uvjeti za glavnog projektanta mogli ili morali određivati posebnim propisom (navedeno u stavku 3. odnosi se na poseban propis koji uređuje zaštitu na radu). Budući da nije određeno da glavni projektant mora ispunjavati neke određene uvjete, nedvosmisleno proizlazi da sve osobe koje imaju pravo uporabe strukovnog naziva "ovlašteni inženjer" ili "ovlašteni arhitekt", mogu biti glavni projektanti neovisno o vrsti građevine, a ovisno o odabiru investitora. Činjenica da Zakon o gradnji ne upućuje na poseban zakon potvrđuje da je

nepotrebno propisivanje uvjeta. Takvo je rješenje i logično jer su poslovi glavnog projektanta interdisciplinarni. Osim toga uvjeti za glavnog projektanta ne proizlaze iz struke i nije ih potrebno propisivati posebnim zakonom.

Članovi Skupštine HKIG-a smatraju da su predloženi uvjeti za "glavnog projektanta" diskriminirajući prema građevinskoj struci. U Prijedlogu stoji da "osiguravanje cjelovitosti i međusobne usklađenosti svih projekata za građevine kod kojih prevladavaju arhitektonski (električarski, strojarški) radovi", a to znači da funkciju glavnog projektanta na zgradama mogu obavljati arhitekti, strojari i električari, ali ne i građevinari. Iz toga je uočljivo da razlozi za isključivanje građevinara iz funkcije glavnog projektanta nisu stručne već komercijalne prirode. Diskriminirajući položaj u koji je time dovedena građevinska struka, ne može se opravdati ni jednim načelom dobre europske prakse. Tako se izravno krše pravila Europske unije o slobodi pružanja profesionalnih inženjerskih usluga i smanjivanju administrativnih prepreka te zadovoljavanju kriterija nediskriminacije, nužnosti i razmjernosti.

Komora se ujedno zalaže da se uvjeti za obavljanje poslova projektiranja i stručnog nadzora usklade s europskim kvalifikacijskim okvirom, kako se ovlašteni inženjeri koji su državljani Hrvatske ne bi dovodili u diskriminatorni položaj u odnosu na strane ovlaštene inženjere u obavljanju istih poslova, ali i kada ih žele obavljati u nekoj od država Europske unije. Tom se predloženom odredbom isključuje i pravo investitora na izbor najboljeg inženjera za realizaciju projekta, što u situaciji kada trebamo investicije i nije najbolja poruka za potencijalne ulagače.

Tijekom rasprave o zakonskim tezama arhitektonska je struka tražila ovlaštenja za nadzor izvođenja radova koje prema

VIJESTI IZ HKIG

Članovi skupštine Hrvatske komore inženjera građevinarstva

zakonu ima pravo projektirati građevinska struka. Skupština HSGI-a smatra da se stručni nadzor nad završnim radovima i nadzor nad izvođenjem konstrukcija nikako ne mogu izjednačiti. Naime, ako se pogleda koji su sustavi ocjene i provjere stalnosti svojstava propisani za građevne proizvode namijenjene završnim radovima, a koji za građevne proizvode namijenjene nosivim konstrukcijama, vidi se da se kod konstrukcija radi o znatno većem riziku. Pod tim se misli na rizik kada su ugroženi zdravlje i životi ljudi, a što se može dogoditi u slučaju urušavanja konstrukcije. Nadalje, znanja koja imaju građevinari i arhitekti u vezi završnih radova usporediva su, a rizika nema. Međutim kad su u pitanju konstrukcije rizik je velik. U tom su pitanju znanja znatno manje usporediva, a rizik je znatno veći. Osim toga arhitektonska struka nema potrebna znanja za provedbu stručnog nadzora građenja na ostalim građevinskim područjima kao što su hidrogradnja, geotehnika, prometna infrastruktura, riječne i pomorske građevine, podzemne građevine, melioracijski sustavi, irigacije itd., što dodatno upućuje da arhitekti ne mogu nadzirati ono što projektiraju građevinari.

Kroz raspravu su dogovorena i posebna stajališta. Komora će i dalje podržavati razvoj i zaštitu inženjerske struke u projektiranju i stručnom nadzoru, društveno odgovornom djelovanju članova na području graditeljstva i promicanju dostojanstva struke. No zalagat će se i za unaprjeđenje zakonodavnog okvira na principu transparentnosti i ravnopravnosti.

HKIG će inzistirati da se brišu predloženi uvjeti za glavnog projektanta iz Nacrta prijedloga Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje jer su već propisani u Zakonu o gradnji. Inzistirat će na tome da je provedbeni postupak stručnog nadzora građenja određen Zakonom o gradnji. Nadzor građenja i nadzor građevinsko-obrtničkih i drugih završnih radova u građevinarstvu nije oblikovanje građevine i određivanje funkcije građevine, već nadzor nad provedbom tehničkih rješenja određenih glavnim, a razrađenih izvedbenim projektom.

Slijedila je rasprava o nacrtu prijedloga Tehničkog propisa za građevinske konstrukcije, a izvjestitelj je bio Boris Vranješ. Ministarstvo graditeljstva i

prostornog uređenja imenovalo je Povjerenstvo za izradu nacрта prijedloga, a članovi su: Miljenko Srkoč, Boris Vranješ, dr. sc. Boris Trogrlić, dr. sc. Davor Skejić, dr. sc. Antun Szavits-Nossan, dr. sc. Davor Grandić, Nebojša Buljan i Danijel Močibob. Članovi su Povjerenstva koordinatori za pojedina područja, a svaki je formirao i radni tim od stručnjaka iz pojedinog područja. Predstavljanje se nacrtu prijedloga i javna rasprava planira u okviru *10. dana ovlaštenih inženjera građevinarstva*.

O Zakonu o javnoj nabavi i izradi II. izdanja Smjernica za javnu nabavu inženjerskih usluga izvjestio je Boris Čupić, predsjednik Vijeća za javnu nabavu. S obzirom na novu Direktivu o javnoj nabavi (2014/24/EU) Europskog parlamenta i Europskog vijeća te potrebne izmjene Zakona o javnoj nabavi, Komora je pokrenula inicijativu za izradu drugog izdanja Smjernica za javnu nabavu inženjerskih usluga, a osnovna je namjera da se dopune primjerima iz prakse. Imenovan je poseban ekspertni tim u sastavu: Boris Čupić, Sergej Črnjar, Srđan Lašić, dr. sc. Miroslav Šimun, Zdenko Mahmutović, dr. sc. Mirko Orešković, Andriano Petković, Željko Sokolić i Siniša Radaković. Uz članove Komore u radu sudjeluju i predstavnici Uprave za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva: Vesna Bilandžija, Renata Tomljenović i Ante Loboja.

Kako je inicijativa HKIG-a pozdravljena na svim razinama obveznika javne nabave s kojima je dosad ostvaren kontakt, ekspertni tim ima dodatnu obvezu da 1. dopunjeno i prošireno izdanje bude jednako kvalitetno kao i osnovno izdanje Smjernica. Dakako, u smislu nove europske Direktive koja za inženjerske usluge propisuje obvezu raspisivanja natječaja po ekonomski najpovoljnijoj cijeni.

Vlasta Trupeljak